

Kırıkkale İlindeki Sağlık Kurumlarının Finans ve Maliyet Departmanlarında Çalışanların Finansal Bilgi Düzeyleri

Nesrin Akca¹

Oğuz Işık²

Seda Sönmez³

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; Kırıkkale İlindeki kâr amaçlı ya da hizmet amaçlı sağlık kurumlarında finans ya da maliyet işiyle uğraşan yönetici ve ilgili diğer personelin finansal bilgi düzeylerinin belirlenmesidir. Çalışmada veri toplama aracı olarak; Akar ve arkadaşları (2003) tarafından geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Anket formu; Kırıkkale ilindeki Sağlık Bakanlığı hastaneleri, devlet üniversite hastanesi ve özel sağlık kuruluşlarında görevli genel yöneticiler, finansal yöneticiler, saymanlar ve finans/ maliyet işiyle ilgili tüm personele uygulanmıştır. Nisan-Mayıs 2014 tarihleri arasında gerçekleştirilen araştırmanın evrenini, Kırıkkale ilinde faaliyette bulunan tüm kamu ve özel statüdeki sağlık kuruluşlarında görevli olan finans ve maliyet işiyle ilgilenen tüm personel oluşturmaktadır. Ankette 5'li likert tipi ölçek kullanılmıştır. Veriler SPSS for Windows istatistik programı ile analiz edilmiştir. Analizlerde Mann Whitney U-Testi ve Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır. Elde edilen verilere göre; araştırmaya katılanların %83,1'nin finansal yönetim konusunda herhangi bir eğitim almadığı; %40,0'nin kendini finansal yönetim konusunda yeterli bulurken, %23,1'inin de yetersiz bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Analiz sonuçlarına göre finansal eğitim aldım diyenlerin daha yüksek finansal yönetim etkinliğine sahip oldukları görülmektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda sağlık kurumlarında üst yöneticinin ve finans/maliyet departmanlarında çalışan bu kişilerin asgari düzeyde bu alanla ilgili eğitim almış kişilerden seçilmiş olması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Finans, finansal yönetim, sağlık kurumlarında finansal yönetim, finansal yönetim bilgi düzeyi

1 Yrd. Doç. Dr., Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü, nakca@kku.edu.tr

2 Yrd. Doç. Dr., Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü, oguz.isik@gmail.com

3 Arş. Gör., Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü, sedakaya117@gmail.com

Levels of Financial Knowledge of the Employees in The Departments of Finance and Cost of Health Care Organizations in the Province of Kırkkale

ABSTRACT

The aim of this study was to determine of level of financial knowledge which of the administrator and related other personnel concerned with finance or cost in profit purposes or for service purpose health institutions in Kırkkale province. In study was used a questionnaire form as tool data collection which developed by Akar and friends (2003). The questionnaire form were applied to the general managers, financial managers, treasurers and finance/cost related all staff who working in Ministry of Health hospitals, state university hospitals and private health organizations in Kırkkale province. The universe of research carried out between April-May 2014 date constitutes the staff in dealing with finance and cost who worked in the all public and private health institutions which operate in Kırkkale province. 5 Likert-type scale was used in the survey. The data was analyzed with the SPSS for Windows statistical program. In the analysis, Mann-Whitney U-test and Kruskal-Wallis test was used. According to the data obtained, it was concluded that 83.1% of participants in the survey on financial management did not receive any training, and that 40.0% while finding herself enough about financial management, and that 23.1% was also found insufficient. According to analysis results is observed that they have higher financial management activity to financial education of those who took. This results in line with needs to be selected from people who received training related to this field at minimum level of top managers and those people working in the department of financial / cost in healthcare organizations.

Key Words: Finance, financial management, financial management in health care organizations, level of financial management knowledge

1. GİRİŞ

İşletmelerin amaçlarına ulaşmasında finans fonksiyonunun önemi her geçen gün artmaktadır. Günümüzde finans yönetimi, işletme içinde alınan kararların başarıya ulaşmasında en önemli rolü oynayan işletme fonksiyonlarından biri olmuştur (Ercan ve Ban, 2010:5). Finans fonksiyonu; işletmelerin tedarik, üretim ve pazarlama faaliyetlerinden oluşan üç temel fonksiyonun gerçekleştirilebilmesi için gerekli olan kaynakların temini ve bu kaynakların işletmenin genel amacına ulaşması için elde edilmesi gereken varlıklara yatırımı ile ilgili bir dizi karar ve işlemde oluşan bir fonksiyondur. Bu fonksiyon içinde alınan kararlar; finanslama, yatırım ve kâr dağıtım kararları; işlemler ise, finansal kararların planlara dökülmesi, uygulanması ve sonuçlarının denetimi ile ilgili işlemler olarak özetlenebilir (Akar, 2002:2). Finans fonksiyonu sağlık kurumları açısından da büyük önem arz etmektedir. Çünkü bu fonksiyon, diğer hastane fonksiyonlarını da etkilemekte hastanenin varlığını sürdürmesinde, mal ya da hizmet üretmesinde ve yatırımlarını gerçekleştirmesinde, stratejik planlama ve kaynak tahsisi gibi yönetim fonksiyonlarının yürütülmesinde izleyeceği finansal politikaların büyük önemi bulunmaktadır (Akar vd., 2003:18-19).

Finansal hizmetler, finansmanla ilgili bilgilere önerileri, tavsiyeleri ve finansal ürünleri kapsar. Finansal yönetim, finansal yöneticinin işletmedeki görevleriyle ilgilidir. Finansal yönetici küçük-büyük, özel-kamu, kâr amaçlı ya da hizmet amaçlı bütün kurum ve kuruluşlarda finansal işleri aktif olarak yürütür. Bu hizmetler işletmenin finansal planlaması, stok politikası, aktif-pasif oluşumu, yatırım politikası, finansal risk, borç ve öz sermaye yönetimi vb. birçok konuyu kapsar (Okka, 2011:5-6). Finansal yönetici işletmenin yürütülmesinde anahtar rolü oynar. İşletmelerin dengeli bir biçimde gelişip, büyüyebilmesi, olumsuz ekonomik şartlar altında varlığını sürdürebilmesi ve işletmelerin amaçlarına uygun finansal kararların verilmesinde finans yöneticinin katkısı büyüktür. Ayrıca işletmenin muhasebe, yönetim, pazarlama, işletme ve iletişim sistemlerinde çalışan diğer personeli de temel bir finansman bilgisine sahip olmalıdır (Okka, 2011:6; Ercan ve Ban, 2010:5). Tüm işletmelerde olduğu gibi, sağlık kurumlarında da işletme içinde finansal bilgiler yöneticilerin ve çalışanların bilgi ihtiyaçlarını gidermek

amacıyla üretilir. Bir başka ifadeyle finansal bilgiler sağlık kurumlarında yöneticilerin ve çalışanların planlama, kontrol ve karar alma fonksiyonlarını yerine getirmelerinde yardımcı olmaktadır. Sağlık kurumlarında yöneticilerin ve çalışanların bu fonksiyonları yerine getirirken gereksinim duydukları bilgilerin önemli bir bölümü işletmenin maliyetleriyle ilgilidir (Gündüz, 2002:13, 15).

Sağlık kurumlarında finansal yönetimin rolü, diğer işletmelerde olduğu gibi, mevcut kaynakları en verimli şekilde kullanarak işletmenin değerini en üst düzeye çıkarmaktır (Gapenski, 2007:6). Sağlık kurumlarında finansal yönetimin gelişmesine; sağlık kurumlarının büyümesi, ürün ve pazar çeşitlendirmelerinin artması, araştırma ve geliştirme giderlerine ayrılan payın artması, ekonomik büyümeye verilen önemin artması, sağlık kurumları arası birleşme, sağlık kurumunu kısmen veya komple satın alma eğiliminin artması, uluslararası para ve sermaye piyasalarından fon temini imkânının yaygınlaşması ve sektörde rekabetin artması sonucu kâr marjlarının daralması gibi faktörler etkili olmuştur (Akar, 2002:6-8).

Sağlık kurumlarında finansal organizasyonların büyüklüğü ve yapısı, kurumun büyüklüğüne ve türüne göre değişiklik göstermektedir. Finansal yöneticiler organizasyonda temel olarak alt, orta ve üst düzey yönetici pozisyonlarında yer alabilmektedirler. Üst düzey finansal yöneticiler, organizasyonun tüm finansal faaliyetlerinden sorumludur. Üst düzey yöneticiler arasında genel sekreter, mali hizmetler başkanı, rektör, başhekim, hastane müdürü ve idari ve mali işler müdürü yer almaktadır. Orta düzey yöneticiler, eğer işletmeler büyük ölçekte ise, genellikle ikiye ayrılmaktadır. Birincisi muhasebe işlemleri ve mevcut finansal durum ile ilgili raporların sunulmasından sorumlu iken, ikincisi kâr elde etme ve sermayenin yatırımından sorumlu olmaktadır. Orta düzey yöneticiler arasında sayman, başhekim yardımcısı, mali uzman ve uzman yardımcısı, hastane müdür yardımcısı, finans ve muhasebe birimi yöneticileri yer almaktadır. Alt düzey yöneticiler ise, orta düzey yöneticiler tarafından verilen finansal faaliyetleri yerine getirmekle sorumludur (Gapenski, 2007:8; Ateş ve Kırılmaz, 2011:226; www.tkhk.gov.tr, 2014). Her bir kademe yöneticinin altında mali işler biriminde çalışacak

personelin maliyet ve finans konusunda eğitim almış kişilerden seçilmesi gerekmektedir.

Sağlık kurumlarında finansal yöneticiler planlama, organizasyon ve yürütme, finansal analiz ve kontrol, özel finansal sorunların çözümü ve karar verme görevlerini yerine getirmektedir (Gapenski, 2007:6; Baker ve Baker, 2009:5-6; Akgüç, 2013:10-12). Finansal yönetici bu görevlerini yerine getirirken finans ve maliyet konusunda tam donanımlı personele ihtiyaç duymaktadır.

Finansal planlama sürecinde finansal yönetici, işletmenin amacına ve hedeflerine yönelik olarak gerçekleştirilecek finansal faaliyetlere ilişkin adımları belirlemeli ve tanımlamalıdır. *Organizasyon ve yürütme* sürecinde finansal yönetici, yapılan planlamaya uygun olarak kurumun kaynaklarını daha etkili nasıl kullanacağına karar verir ve günlük olarak kurumun mali çıktıları üzerinde çalışır (Baker ve Baker, 2009:5). *Finansal analiz ve kontrol* aşamasında; kurumun geçmiş dönemlerine ait verilerin analizini ve yorumlanmasını yapar. Finansal yöneticinin planlama fonksiyonunu yerine getirebilmesi ve doğru kararlar alabilmesi açısından oldukça önemli bir süreçtir. Özel finansal sorunların çözümünde; kurumun başka bir sağlık kurumunu satın alması, birleşmesi ya da mali açıdan yeniden organizasyonu nedeniyle ortaya çıkan özel durumlarda kararların alınmasında ve gerekli değerlendirmelerin yapılmasında finans yöneticisi önemli bir rol üstlenmektedir (Akgüç, 2013:10-12). *Karar verme* sürecinde ise finansal yönetici; uygun alternatifler arasından seçim yapmaktadır. Karar verme süreci temelde finansal planlama, organizasyon ve kontrol aşamalarıyla eş zamanlı olarak ortaya çıkmaktadır. Finansal yöneticinin herhangi bir konu ile ilgili karar vermesi kanıta dayalı bilgiye göre şekillenmekte ve bunun da ilk adımı finansal analiz ve değerlendirmeden oluşmaktadır. Burada amaç bilinçli seçimler yapmaktır (Baker ve Baker, 2009:6). Finansal yöneticinin elde ettiği bu bilgiler ile mevcut finansal durumu değerlendirmesi, kurumda yürütülmekte olan finansal faaliyetlerin etkililiği ve etkinliği değerlendirmesi ve bu faaliyetlerin kurumun amacına ne derece uygun olup olmadığını belirlemesi beklenmektedir (Cleverley vd., 2011:5).

Finansal yöneticinin tüm bu görevleri etkin bir biçimde yerine getirebilmesi için diğer ekonomik işletmelerin kullandığı teknikleri ve yöntemleri kullanmalıdır. Muhasebe kuram ve uygulamaları, finansal yönetim, finansal analiz ve planlama teknikleri, maliyet hesaplama işlemleri, maliyet muhasebesi, kantitatif karar alma yöntemleri, grup davranış ve psikolojisi, ekonomi teorisi bunların en önemlilerindedir. Finans işiyle uğraşanların bu konuları iyi bilmesi gerekmektedir (Akgüç, 2013:12; İnan, 2001:7). Ayrıca kurumda meydana gelen değişimlere hızlı bir şekilde cevap verebilme ve üçüncü taraf ödeyiciler ile iyi ilişkiler kurma gibi becerilere de sahip olması gerekmektedir (Berger, 2008:9).

Finansal yöneticilerin görevlerini yerine getirebilmesi için gerekli olan becerilere sahip olup olmadığının belirlenmesi, finansal yönetimin sağlık kurumunun varlığını sürdürmesiyle eşdeğer olarak görülmesinden dolayı oldukça önemlidir. Daha önce yapılan çalışmalarda (Marriott ve Mellett, 1995: 281; Marriott ve Mellett, 1996:72) tüm yöneticilerin temel düzeyde finansal becerilere sahip olması gerektiği ve yöneticilerin bu becerilere sahip olup olmadığının ölçülerek, eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Bu çalışma; gerek finansal yöneticilerin gerekse finans ve maliyet birimlerinde çalışanların muhasebe, finansal yönetim, maliyet, finansal analiz ve planlama gibi konulardaki bilgi düzeylerini ölçmek amacıyla yapılmıştır.

2. GEREÇ VE YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı; Kırkkale İlindeki kâr amaçlı ya da hizmet amaçlı sağlık kurumlarında finans ya da maliyet işiyle uğraşan yönetici ve ilgili diğer personelin finansal bilgi düzeylerinin belirlenmesidir.

2.2. Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada veri toplama aracı olarak; Akar ve arkadaşları (2003) tarafından geliştirilen anket formu kullanılarak Kırkkale ilindeki Sağlık Bakanlığı Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu Kırkkale İli Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği ve bu kuruma bağlı sağlık tesisleri, devlet üniversite hastanesi (tıp

fakültesi ve diş hekimliği fakültesi), özel sağlık kuruluşlarında görevli genel yöneticiler, finansal yöneticiler, saymanlar ve finans ve maliyet işiyle ilgili tüm personele uygulanmıştır.

Anket formu toplam 86 sorunun yer aldığı 3 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm, anket uygulanan kişilerin demografik ve eğitimsel özellikleri; ikinci bölüm, finansal işle uğraşanların yürütülen finansal faaliyetler üzerindeki etkisi ve üçüncü bölüm ise, finansal yönetim alanında geliştirilmelerine ait beklentileri içermektedir.

Nisan-Mayıs 2014 tarihleri arasında gerçekleştirilen araştırmanın evrenini, Kırıkkale ilinde faaliyette bulunan tüm kamu ve özel statüdeki sağlık kuruluşlarında görevli olan genel yönetici, finansal yönetici, sayman, muhasebeci ve finans ve maliyet işiyle ilgili departmanlardaki tüm personel oluşturmaktadır. Örneklem seçilmeden tüm finans ve maliyet işiyle ilgili çalışanlara ulaşılmaya çalışılmıştır. Toplam dağıtılan anket sayısı 86 adet olup, geri dönen anket sayısı 65'dir (Tablo 1). Anketlerin geri dönüş oranı ise %76'dır. Ankette 5'li likert tipi ölçek kullanılmış olup veriler SPSS for Windows istatistik programı ile analiz edilmiştir. Analizlerde iki değişken arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlılık düzeyini ölçmek için Mann Whitney U-Testi ve bağımsız iki ya da daha çok grubun bir bağımlı değişkene ait ortalamalar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını tespit etmek için de Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Kurumların Anket Dağılımları

Kurum	Dağıtılan Anket Sayısı	Geri Dönen Anket Sayısı	Geri Dönen Anket %
Sağlık Bakanlığı	35	24	%69
Devlet Üniversitesi	40	30	%75
Özel Sektör	11	11	%100
Toplam	86	65	%76

2.3. Bulgular ve Tartışma

Araştırmanın amacı doğrultusunda finans/maliyet departmanlarında görevli personelin yaptığı işle ilgili olarak herhangi bir eğitim alıp almadıkları sorulanmış olup, eğitim almaları durumunda ise ne tür bir eğitim aldıklarını belirtmeleri istenmiştir (Tablo 2).

Tablo 2. Araştırmaya Katılanların Finansal Yönetim Konusunda Herhangi Bir Eğitim Alıp Almadıklarına Göre Dağılım

Finansal Yönetim Konusunda Eğitim Aldınız mı?		Sayı	Yüzde
Hayır		54	83,1
Evet		11	16,9
Ne Tür Eğitim Aldınız?		Sayı	Yüzde
Hizmet içi eğitim	Aldım	8	12,3
	Almadım	57	87,7
Sertifika eğitimi	Aldım	3	4,6
	Almadım	62	95,4
Yüksek lisans	Aldım	1	1,5
	Almadım	64	98,5
Doktora	Aldım	1	1,5
	Almadım	64	98,5
Diğer	Aldım	1	1,5
	Almadım	64	98,5

Tablo 2’de de görüleceği üzere ankete katılanların %83,1’i herhangi bir eğitim almadığını ifade ederken %16,9’u ise eğitim aldığını belirtmiştir. Alınan eğitimin türü incelendiğinde %12,3’ü hizmetiçi eğitim; %4,6’sı ise sertifika eğitimi olarak görülmektedir. Akar ve arkadaşlarının (2003) yaptığı çalışma sonucuna bakıldığında da finansal yöneticilerin %85,4’ünün herhangi bir eğitim almadığı görülmektedir. Bu sonuç; sağlık kurumlarında finans/maliyet ile ilgilenen yönetici ve bu departmanlarda çalışanların finansal yeterlilikleri ile ilgili olarak ciddi bir sorunu göstermektedir. Sağlık kurumlarının temel finansal amaçlarına ulaşabilmeleri için finans/maliyet departmanındaki yönetici ve diğer personelin bu konuda eğitim almış kişilerden seçilmesi gerekmektedir.

Araştırmada finans/maliyet işiyle uğraşan personele kendi finansal yeterliliklerini 100 puan üzerinden değerlendirmeleri istenmiştir. Tablo 3’de bu departmanlarda çalışanların kendilerini finans konusunda ne düzeyde yeterli bulduklarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılanların Kendilerini Finansal Yönetim Bakımından Yeterli Bulma Durumu

Kendinizi Finansal Yönetim Bakımından Yeterli Bulma Durumu	Sayı	Yüzde
Evet	26	40,0
Kısmen	24	36,9
Hayır	15	23,1
Toplam	65	100,0
Gruplandırılmış Değerlendirme Puanları	Sayı	Yüzde
50 ve altı	15	23,1
51-60	2	3,1
61-70	11	16,9
71-80	16	24,6
81-90	11	16,9
91-100	10	15,4
Toplam	65	100,0

Tablo 3'e göre finans/maliyet departmanında çalışanların %40,0'ı kendini bu konuda yeterli görürken %23,1'i de yeterli görmemektedir. Kendilerini değerlendirme puanlarına bakıldığında ise %24,6'sı 71-80 puan aralığında değerlendirirken; 50 ve altı puan arasında değerlendirenlerin oranı ise, %23,1'dir. Akar ve arkadaşlarının (2003) yaptığı çalışma sonucuna bakıldığında finansal yöneticilerin %48,4'ü kendilerini finansal yönetim bakımından kısmen, %31'i yeterli bulmakta, %20,6'sı da yeterli bulmamaktadır. %25,8'i 71-80 puan arasında verirken, %17,5'i ise 50 ve altı puan vermektedir. Yapılan bu çalışma, Akar ve arkadaşlarının (2003) yaptığı araştırma sonuçlarıyla karşılaştırıldığında finansal yeterlilik açısından durumun çok da değişmeğini göstermektedir.

Tablo 4'de sağlık kurumunun finans/maliyet departmanında çalışanların bu görevleri yerine getirirken elde ettiği kazanımların yeterlilik düzeylerine ilişkin bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 4. Araştırmaya Katılanların Görevine İlişkin Özelliklerin Yeterlilik Düzeyi

Görev Özellikleri	Skala	Sayı	Yüzde
Aldığınız maaş	Çok az	8	12,3
	Az	15	23,1
	Normal	40	61,5
	Fazla	1	1,5
	Çok fazla	1	1,5
Görevinizin toplumda kazandırdığı saygınlık	Çok az	3	4,6
	Az	3	4,6
	Normal	33	50,8
	Fazla	21	32,3
	Çok fazla	5	7,7
Yükselme imkânları	Çok az	16	24,6
	Az	10	15,4
	Normal	23	35,4
	Fazla	9	13,8
	Çok fazla	7	10,8
Kararlara katılma	Çok az	10	15,4
	Az	7	10,8
	Normal	22	33,8
	Fazla	10	15,4
	Çok fazla	16	24,6
Sosyal faaliyetler (spor, yemek, toplantı)	Çok az	13	20,0
	Az	12	18,5
	Normal	26	40,0
	Fazla	8	12,3
	Çok fazla	6	9,2
Sahip olduğunuz yetki	Çok az	8	12,3
	Az	9	13,8
	Normal	28	43,1
	Fazla	16	24,6
	Çok fazla	4	6,2
Sahip olduğunuz sorumluluk	Çok az	2	3,1
	Az	5	7,7
	Normal	21	32,3
	Fazla	18	27,7
	Çok fazla	19	29,2

Görev Özellikleri	Skala	Sayı	Yüzde
Görevinizin kişiliğinize uygunluğu	Çok az	3	4,6
	Az	3	4,6
	Normal	31	47,7
	Fazla	14	21,5
	Çok fazla	14	21,5
Çalışmalarınızın üstlerinizce takdir edilmesi	Çok az	4	6,2
	Az	10	15,4
	Normal	29	44,6
	Fazla	13	20,0
	Çok fazla	9	13,8
Genel olarak yaptığınız işten elde ettiğiniz tatmin	Çok az	6	9,2
	Az	6	9,2
	Normal	32	49,2
	Fazla	13	20,0
	Çok fazla	8	12,3

Tablo 4'e bakıldığında, göreve ilişkin özelliklerin yeterli düzeylerinin hepsinde de normal skalanın ağırlıkta olduğu görülmektedir. Bu skalayı takiben görevin toplumda kazandırdığı saygınlık %32,3'lük bir oranla fazla; kararlara katılmanın %24,6'lık bir oranla çok fazla; sahip olunan yetki ve sorumluluğun %24,6-%29,2 ile fazla ve çok fazla; yapılan işten elde edilen tatmin düzeyinin %20 ile fazla skalasında cevaplandırıldığı görülmektedir.

Tablo 5. Araştırmaya Katılanların Göreve İlişkin Özelliklerinin Çalışmalarını Etkileme Şekli

Görev Özellikleri	Skala	Sayı	Yüzde
Aldığınız maaş	Çok az	8	12,3
	Az	11	16,9
	Normal	36	55,4
	Fazla	4	6,2
	Çok fazla	6	9,2
Görevinizin toplumda kazandırdığı saygınlık	Çok az	1	1,5
	Az	6	9,2
	Normal	38	58,5
	Fazla	14	21,5
	Çok fazla	6	9,2

Görev Özellikleri	Skala	Sayı	Yüzde
Yükselme imkânları	Çok az	10	15,4
	Az	15	23,1
	Normal	25	38,5
	Fazla	9	13,8
	Çok fazla	6	9,2
Kararlara katılma	Çok az	7	10,8
	Az	9	13,8
	Normal	30	46,2
	Fazla	8	12,3
	Çok fazla	11	16,9
Sosyal faaliyetler(spor,yemek,toplantı)	Çok az	13	20,0
	Az	11	16,9
	Normal	23	35,4
	Fazla	11	16,9
	Çok fazla	7	10,8
Sahip olduğunuz yetki	Çok az	9	13,8
	Az	7	10,8
	Normal	33	50,8
	Fazla	8	12,3
	Çok fazla	8	12,3
Sahip olduğunuz sorumluluk	Çok az	8	12,3
	Az	3	4,6
	Normal	29	44,6
	Fazla	11	16,9
	Çok fazla	14	21,5
Görevinizin kişiliğinize uygunluğu	Çok az	5	7,7
	Az	5	7,7
	Normal	34	52,3
	Fazla	11	16,9
	Çok fazla	10	15,4
Çalışmalarınızın üstlerinizce takdir edilmesi	Çok az	5	7,7
	Az	6	9,2
	Normal	35	53,8
	Fazla	7	10,8
	Çok fazla	12	18,5
Genel olarak yaptığınız işten elde ettiğiniz tatmin	Çok az	3	4,6
	Az	7	10,8
	Normal	37	56,9
	Fazla	8	12,3
	Çok fazla	10	15,4

Sağlık kurumunun finans/maliyet departmanında çalışanların yeterlilikleri ile ilgili konuların görevlerini ne derecede etkiledikleri Tablo 5’de verilmiştir. Göreve ilişkin özelliklerin çalışmalarını etkileme şekline verilen cevapların hepsinde normal skalanın ağırlıkta olduğu görülmektedir. Sahip olunan sorumluluk, kararlara katılma, çalışmaların üstlerce takdir edilmesi, yapılan işten elde edilen tatmin düzeyi ise çok fazla skalada ikinci olarak yer almaktadır.

Tablo 6’da sağlık kurumunun finans/maliyet departmanında çalışanlar tarafından yürütüldüğü varsayılan finansal faaliyetler ele alınmıştır.

Tablo 6. Araştırmaya Katılanların Finansal Yönetim Faaliyetlerinin Kurumlara Göre Dağılımı

Finansal Yönetim Faaliyetleri	Kurum	N	Mean Rank	KW	p	MWU
Hastane finansal amaç ve hedeflerinin belirlenmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	32,18	9,563	0,008	1-3 p=0,040 2-3 p=0,001
	Devlet Üniversitesi ²	25	27,78			
	Özel Sektör ³	10	48,50			
Bir yıldan uzun vadeli finansal planlarının hazırlanması	Sağlık Bakanlığı ¹	30	31,90	2,116	0,347	
	Devlet Üniversitesi ²	25	31,22			
	Özel Sektör ³	10	40,75			
Hastane yıllık veya aylık gelir, gider, nakit ve yatırım bütçelerinin hazırlanması	Sağlık Bakanlığı ¹	30	31,33	3,250	0,197	
	Devlet Üniversitesi ²	25	31,12			
	Özel Sektör ³	10	42,70			
Malzeme ihtiyaç planlarının hazırlanması	Sağlık Bakanlığı ¹	30	34,80	2,259	0,323	
	Devlet Üniversitesi ²	25	28,84			
	Özel Sektör ³	10	38,00			
Genel fon kaynaklarının belirlenmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	33,50	8,567	0,014	1-3 p=0,048 2-3 p=0,001
	Devlet Üniversitesi ²	25	26,76			
	Özel Sektör ³	10	47,10			
Alternatif fon kaynaklarının belirlenmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	32,35	8,976	0,011	2-3 p=0,000
	Devlet Üniversitesi ²	25	27,66			
	Özel Sektör ³	10	48,30			

Kaynak dağıtım planlarının hazırlanması	Sağlık Bakanlığı ¹	30	35,30	5,521	0,063	
	Devlet Üniversitesi ²	25	26,76			
	Özel Sektör ³	10	41,70			
Finansal örgüt yapısının ve örgüt şemasının düzenlenmesi etkinliklerine	Sağlık Bakanlığı ¹	30	36,18	2,313	0,315	
	Devlet Üniversitesi ²	25	28,70			
	Özel Sektör ³	10	34,20			
İş tanımlarının yapılması, yetki ve sorumlulukların belirlenmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	32,17	1,107	0,575	
	Devlet Üniversitesi ²	25	31,76			
	Özel Sektör ³	10	38,60			
Örgüt pozisyonlarına eleman alınmasına karar verilmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	31,37	2,549	0,280	
	Devlet Üniversitesi ²	25	31,52			
	Özel Sektör ³	10	41,60			
Yeni alınan personele işe alıştırma eğitimi verilmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	31,98	3,695	0,158	
	Devlet Üniversitesi ²	25	30,16			
	Özel Sektör ³	10	43,15			
Finansal örgüt personelinin yerlerinin tayini	Sağlık Bakanlığı ¹	30	34,42	4,760	0,093	
	Devlet Üniversitesi ²	25	27,62			
	Özel Sektör ³	10	42,20			
Finansal örgüt personelinin değerlendirilmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	34,08	3,815	0,148	
	Devlet Üniversitesi ²	25	28,32			
	Özel Sektör ³	10	41,45			
Finansal birimler arasında koordinasyon sağlanması	Sağlık Bakanlığı ¹	30	35,25	8,733	0,013	2-3 p=0,001
	Devlet Üniversitesi ²	25	25,50			
	Özel Sektör ³	10	45,00			
Hastanenin diğer birimleri ile finansal birimler arasında koordinasyon sağlanması	Sağlık Bakanlığı ¹	30	34,28	2,398	0,301	
	Devlet Üniversitesi ²	25	29,02			
	Özel Sektör ³	10	39,10			

Finansal birimler arasındaki çatışmaların önlenmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	35,05	7,422	0,024	2-3 p=0,001
	Devlet Üniversitesi ²	25	26,10			
	Özel Sektör ³	10	44,10			
Hastanenin diğer birimleri ve finansal birimler arasındaki çatışmaların çözülmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	34,98	6,180	0,045	2-3 p=0,001
	Devlet Üniversitesi ²	25	26,66			
	Özel Sektör ³	10	42,90			
Kordinasyon amaçlı kurulan'' finans komitesi'' benzeri komitelerde yer alınması	Sağlık Bakanlığı ¹	30	36,68	3,980	0,137	
	Devlet Üniversitesi ²	25	32,50			
	Özel Sektör ³	10	23,20			
Hastane gelirlerinin ve giderlerinin tahakkuku, tahsili veya ödenmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	35,22	5,061	0,080	
	Devlet Üniversitesi ²	25	27,00			
	Özel Sektör ³	10	41,35			
Nakit politikalarının yürütülmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	33,97	11,387	0,003	1-3 p=0,025 2-3 p=0,001
	Devlet Üniversitesi ²	25	25,52			
	Özel Sektör ³	10	48,80			
Kredilendirme ve alacak politikalarının yürütülmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	34,32	6,829	0,033	2-3 p=0,006
	Devlet Üniversitesi ²	25	26,82			
	Özel Sektör ³	10	44,50			
Stok politikalarının yürütülmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	36,87	10,472	0,005	1-3 p=0,016 2-3 p=0,002
	Devlet Üniversitesi ²	25	24,06			
	Özel Sektör ³	10	43,75			
Yatırım politikalarının yürütülmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	33,40	1,607	0,448	
	Devlet Üniversitesi ²	25	30,16			
	Özel Sektör ³	10	38,90			
Kısa veya uzun vadeli yabancı kaynak (borçlanma) politikalarının yürütülmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	34,38	0,844	0,656	
	Devlet Üniversitesi ²	25	30,36			
	Özel Sektör ³	10	35,45			

Satıcı ilişkilerinin düzenlenmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	33,77	5,085	0,079	
	Devlet Üniversitesi ²	25	27,96			
	Özel Sektör ³	10	43,30			
Öz kaynak temini politikalarının yürütülmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	34,40	3,102	0,212	
	Devlet Üniversitesi ²	25	28,52			
	Özel Sektör ³	10	40,00			
Sermaye işlemlerinin yürütülmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	33,28	2,619	0,270	
	Devlet Üniversitesi ²	25	29,56			
	Özel Sektör ³	10	40,75			
Kâr dağıtım işlemlerinin yürütülmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	32,78	1,908	0,385	
	Devlet Üniversitesi ²	25	30,46			
	Özel Sektör ³	10	40,00			
Prim dağıtım işlemlerinin yürütülmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	33,23	2,472	0,291	
	Devlet Üniversitesi ²	25	29,70			
	Özel Sektör ³	10	40,55			
Muhasebe sisteminin kurulması ve muhasebe kayıtlarının tutulması	Sağlık Bakanlığı ¹	30	34,15	8,444	0,015	2-3 p=0,001
	Devlet Üniversitesi ²	25	26,34			
	Özel Sektör ³	10	46,20			
Finansal tabloların düzenlenmesi ve raporlanması	Sağlık Bakanlığı ¹	30	34,33	1,699	0,428	
	Devlet Üniversitesi ²	25	29,52			
	Özel Sektör ³	10	37,70			
Finansal birimlerde toplam kalite yönetimi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	35,13	0,980	0,613	
	Devlet Üniversitesi ²	25	30,20			
	Özel Sektör ³	10	33,60			
Finansal birimlerde otomasyon sağlanması	Sağlık Bakanlığı ¹	30	34,37	5,972	0,050	
	Devlet Üniversitesi ²	25	27,14			
	Özel Sektör ³	10	43,55			

Finanal konularla ilgili davalara çözüm aranması	Sağlık Bakanlığı ¹	30	36,28	3,110	0,211	
	Devlet Üniversitesi ²	25	27,88			
	Özel Sektör ³	10	35,95			
İşçi veya memur temsilci veya sendikalarıyla ücret anlaşmaları	Sağlık Bakanlığı ¹	30	36,97	2,863	0,239	
	Devlet Üniversitesi ²	25	28,50			
	Özel Sektör ³	10	32,35			
Finansal istatistiklerin tutulması	Sağlık Bakanlığı ¹	30	37,05	5,480	0,065	
	Devlet Üniversitesi ²	25	26,20			
	Özel Sektör ³	10	37,85			
Üretim istatistiklerinin finansal istatistiklerle karşılaştırılması	Sağlık Bakanlığı ¹	30	36,30	3,406	0,182	
	Devlet Üniversitesi ²	25	27,62			
	Özel Sektör ³	10	36,55			
Maliyet analizlerinin yapılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	35,53	4,254	0,119	
	Devlet Üniversitesi ²	25	27,26			
	Özel Sektör ³	10	39,75			
Finansal tablo analizlerinin yapılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	36,10	3,220	0,200	
	Devlet Üniversitesi ²	25	27,80			
	Özel Sektör ³	10	36,70			
Bütçe fark analizlerinin yapılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	37,32	4,566	0,102	
	Devlet Üniversitesi ²	25	26,86			
	Özel Sektör ³	10	35,40			
Kasa ve banka denetim ve mutabakatlarının sağlanması	Sağlık Bakanlığı ¹	30	33,08	9,156	0,010	1-3 p=0,028 2-3 p=0,003
	Devlet Üniversitesi ²	25	26,92			
	Özel Sektör ³	10	47,95			
Alacak denetimlerinin sağlanması	Sağlık Bakanlığı ¹	30	31,47	4,500	0,105	
	Devlet Üniversitesi ²	25	30,30			
	Özel Sektör ³	10	44,35			

Stok denetimlerinin yapılması	Sağlık Bakanlığı ¹	30	34,05	1,501	0,472	
	Devlet Üniversitesi ²	25	29,82			
	Özel Sektör ³	10	37,80			
Finansal birim yönetici ve personelinin performans denetimi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	32,95	3,513	0,173	
	Devlet Üniversitesi ²	25	29,34			
	Özel Sektör ³	10	42,30			
Dış denetim birimlerinin seçimi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	35,40	2,100	0,350	
	Devlet Üniversitesi ²	25	28,80			
	Özel Sektör ³	10	36,30			
Dış denetim raporlarının değerlendirilmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	35,98	3,487	0,175	
	Devlet Üniversitesi ²	25	27,60			
	Özel Sektör ³	10	37,55			
Finansal etkinliklerle ilgili kalite standartlarının belirlenmesi	Sağlık Bakanlığı ¹	30	36,23	3,745	0,154	
	Devlet Üniversitesi ²	25	27,40			
	Özel Sektör ³	10	37,30			
Finansal denetim standartlarını belirleme	Sağlık Bakanlığı ¹	30	36,05	6,823	0,033	1-3 p=0,006 2-3 p=0,009
	Devlet Üniversitesi ²	25	25,84			
	Özel Sektör ³	10	41,75			

Tablo 6'da Kırkkale ili kapsamında araştırma yapılan sağlık kurumlarında finansal yönetim faaliyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığı Krukal Wallis Testi ile analiz edilerek; bu farkın hangi kurumdan kaynaklandığına bakılmıştır. Sağlık bakanlığı, devlet üniversitesi ve özel sektör sıralamasındaki kurumların; hastane finansal amaç ve hedeflerinin belirlenmesi, genel fon kaynaklarının belirlenmesi, alternatif fon kaynaklarının belirlenmesi, finansal birimler arasında koordinasyon sağlanması, finansal birimler arasındaki çatışmaların önlenmesi, hastanenin diğer birimleri ve finansal birimler arasındaki çatışmaların çözülmesi, nakit politikalarının yürütülmesi, kredilendirme ve alacak politikalarının yürütülmesi, stok politikalarının yürütülmesi, muhasebe sisteminin kurulması ve muhasebe kayıtları-

nın tutulması, kasa ve banka denetim ve mutabakatlarının sağlanması, finansal denetim standartlarını belirleme arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($p<0,05$).

Tablo 6’da tüm anlamlı fark olan finansal yönetim faaliyetleri içerisinde özel sektörün diğer kurumlara (Sağlık Bakanlığı ve Devlet Üniversitesi) göre daha yüksek finansal yönetim faaliyetleri yeterlilik düzeyine sahip olduğu görülmektedir.

Farkın hangi kurumlardan kaynaklı olduğunu saptamak amacıyla Mann Whitney U-Testi yapılmıştır. Bu test sonuçlarına göre; hastane finansal amaç ve hedeflerinin belirlenmesi, genel fon kaynaklarının belirlenmesi, nakit politikalarının yürütülmesi, stok politikalarının yürütülmesi, kasa ve banka denetim ve mutabakatlarının sağlanması, finansal denetim standartlarını belirleme finansal yönetim faaliyetindeki farkın sağlık bakanlığına bağlı hastaneler ile özel sektör sağlık kuruluşları arasında ayrıca devlet üniversitesine bağlı hastaneler ile özel sektör sağlık kuruluşları arasında olduğu tespit edilmiştir.

Alternatif fon kaynaklarının belirlenmesi, finansal birimler arasında koordinasyon sağlanması, finansal birimler arasındaki çatışmaların önlenmesi, hastanenin diğer birimleri ve finansal birimler arasındaki çatışmaların çözülmesi, kredilendirme ve alacak politikalarının yürütülmesi, muhasebe sisteminin kurulması ve muhasebe kayıtlarının tutulması finansal yönetim faaliyetindeki farkın ise devlet üniversitesine bağlı hastaneler ile özel sektör sağlık kuruluşları arasında olduğu bulunmuştur.

Tablo 7. Araştırmaya Katılanların Finansal Yönetim Etkinlikleri Düzeyinde Finansal Yönetim Eğitimi Alıp Almama Durumunun Karşılaştırılması

Finansal Yönetim Etkinlikleri	Finansal Eğitim Alma Durumu	N	Mean Rank	MWU	p
Hastane finansal amaç ve hedeflerinin belirlenmesi	Hayır	54	30,30	151,000	0,007
	Evet	11	46,27		
Bir yıldan uzun vadeli finansal planlarının hazırlanması	Hayır	54	31,22	201,000	0,084
	Evet	11	41,73		
Hastane yıllık veya aylık gelir, gider, nakit ve yatırım bütçelerinin hazırlanması	Hayır	54	31,44	212,500	0,131
	Evet	11	40,68		

Malzeme ihtiyaç planlarının hazırlanması	Hayır	54	31,37	209,000	0,117
	Evet	11	41,00		
Genel fon kaynaklarının belirlenmesi	Hayır	54	30,12	141,500	0,006
	Evet	11	47,14		
Alternatif fon kaynaklarının belirlenmesi	Hayır	54	30,70	173,000	0,026
	Evet	11	44,27		
Kaynak dağıtım planlarının hazırlanması	Hayır	54	30,52	163,000	0,017
	Evet	11	45,18		
Finansal örgüt yapısının ve örgüt şemasının düzenlenmesi etkinliklerine	Hayır	54	31,28	204,000	0,094
	Evet	11	41,45		
İş tanımlarının yapılması, yetki ve sorumlulukların belirlenmesi	Hayır	54	31,93	239,000	0,296
	Evet	11	38,27		
Örgüt pozisyonlarına eleman alınmasına karar verilmesi	Hayır	54	31,73	228,500	0,221
	Evet	11	39,23		
Yeni alınan personele işe alıştırma eğitimi verilmesi	Hayır	54	31,52	217,000	0,152
	Evet	11	40,27		
Finansal örgüt personelinin yerlerinin tayini	Hayır	54	31,04	191,000	0,058
	Evet	11	42,64		
Finansal örgüt personelinin değerlendirilmesi	Hayır	54	30,87	182,000	0,039
	Evet	11	43,45		
Finansal birimler arasında koordinasyon sağlanması	Hayır	54	31,56	219,000	0,164
	Evet	11	40,09		
Hastanenin diğer birimleri ile finansal birimler arasında koordinasyon sağlanması	Hayır	54	31,29	204,500	0,097
	Evet	11	41,41		
Finansal birimler arasındaki çatışmaların önlenmesi	Hayır	54	31,06	192,000	0,061
	Evet	11	42,55		
Hastanenin diğer birimleri ve finansal birimler arasındaki çatışmaların çözümlenmesi	Hayır	54	30,57	166,000	0,019
	Evet	11	44,91		
Koordinasyon amaçlı kurulan'' finans komitesi'' benzeri komitelerde yer alınması	Hayır	54	31,65	224,000	0,194
	Evet	11	39,64		
Hastane gelirlerinin ve giderlerinin tahakkuku, tahsili veya ödenmesi	Hayır	54	30,94	186,000	0,048
	Evet	11	43,09		
Nakit politikalarının yürütülmesi	Hayır	54	31,03	190,500	0,058
	Evet	11	42,68		
Kredilendirme ve alacak politikalarının yürütülmesi	Hayır	54	30,62	168,500	0,021
	Evet	11	44,68		

Stok politikalarının yürütülmesi	Hayır	54	30,94	186,000	0,048
	Evet	11	43,09		
Yatırım politikalarının yürütülmesi	Hayır	54	31,89	237,000	0,285
	Evet	11	38,45		
Kısa veya uzun vadeli yabancı kaynak (borçlanma) politikalarının yürütülmesi	Hayır	54	31,31	206,000	0,105
	Evet	11	41,27		
Satıcı ilişkilerinin düzenlenmesi	Hayır	54	31,30	205,000	0,097
	Evet	11	41,36		
Öz kaynak temini politikalarının yürütülmesi	Hayır	54	31,10	194,500	0,065
	Evet	11	42,32		
Sermaye işlemlerinin yürütülmesi	Hayır	54	30,49	161,500	0,016
	Evet	11	45,32		
Kâr dağıtım işlemlerinin yürütülmesi	Hayır	54	30,92	184,500	0,044
	Evet	11	43,23		
Prim dağıtım işlemlerinin yürütülmesi	Hayır	54	31,22	201,000	0,086
	Evet	11	41,73		
Muhasebe sisteminin kurulması ve muhasebe kayıtlarının tutulması	Hayır	54	31,21	200,500	0,084
	Evet	11	41,77		
Finansal tabloların düzenlenmesi ve raporlanması	Hayır	54	30,31	152,000	0,009
	Evet	11	46,18		
Finansal birimlerde toplam kalite yönetimi	Hayır	54	31,34	207,500	0,110
	Evet	11	41,14		
Finansal birimlerde otomasyon sağlanması	Hayır	54	30,52	163,000	0,016
	Evet	11	45,18		
Finansal konularla ilgili davalara çözüm aranması	Hayır	54	31,14	196,500	0,072
	Evet	11	42,14		
İşçi veya memur temsilci veya sendikalarıyla ücret anlaşmaları	Hayır	54	31,96	241,000	0,317
	Evet	11	38,09		
Finansal istatistiklerin tutulması	Hayır	54	31,19	199,000	0,080
	Evet	11	41,91		
Üretim istatistiklerinin finansal istatistiklerle karşılaştırılması	Hayır	54	30,45	159,500	0,014
	Evet	11	45,50		
Maliyet analizlerinin yapılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi	Hayır	54	30,18	144,500	0,007
	Evet	11	46,86		
Finansal tablo analizlerinin yapılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi	Hayır	54	30,19	145,000	0,007
	Evet	11	46,82		

Bütçe fark analizlerinin yapılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi	Hayır	54	29,84	126,500	0,002
	Evet	11	48,50		
Kasa ve banka denetim ve mutabakatlarının sağlanması	Hayır	54	29,96	133,000	0,003
	Evet	11	47,91		
Alacak denetimlerinin sağlanması	Hayır	54	30,41	157,000	0,012
	Evet	11	45,73		
Stok denetimlerinin yapılması	Hayır	54	31,05	191,500	0,060
	Evet	11	42,59		
Finansal birim yönetici ve personelinin performans denetimi	Hayır	54	31,04	191,000	0,058
	Evet	11	42,64		
Dış denetim birimlerinin seçimi	Hayır	54	31,28	204,000	0,097
	Evet	11	41,45		
Dış denetim raporlarının değerlendirilmesi	Hayır	54	30,79	177,500	0,033
	Evet	11	43,86		
Finansal etkinliklerle ilgili kalite standartlarının belirlenmesi	Hayır	54	29,72	120,000	0,002
	Evet	11	49,09		
Finansal denetim standartlarını belirleme	Hayır	54	30,23	147,500	0,007
	Evet	11	46,59		

Tablo 7’de Kırkkale ili kapsamında araştırma yapılan sağlık kurumlarında çalışanların finansal yönetim etkinliklerine ilişkin ifadeler hakkındaki değerlendirmelerinin finansal yönetim eğitimi alıp almama durumuna göre farklılık gösterip göstermediği Mann Whitney U-Testi ile analiz edilmiştir. Buna göre; hastane finansal amaç ve hedeflerinin belirlenmesi, genel fon kaynaklarının belirlenmesi, alternatif fon kaynaklarının belirlenmesi, kaynak dağıtım planlarının hazırlanması, finansal örgüt personelinin değerlendirilmesi, hastane-nin diğer birimleri ve finansal birimler arasındaki çatışmaların çözümlenmesi, hastane gelirlerinin ve giderlerinin tahakkuku, tahsili veya ödenmesi, kredilendirme ve alacak politikalarının yürütülmesi, stok politikalarının yürütülmesi, sermaye işlemlerinin yürütülmesi, kâr dağıtım işlemlerinin yürütülmesi, finansal tabloların düzenlenmesi ve raporlanması, finansal birimlerde otomasyon sağlanması, üretim istatistiklerinin finansal istatistiklerle karşılaştırılması, maliyet analizlerinin yapılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi, finansal tablo analizlerinin yapılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi, bütçe fark analizlerinin yapılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi, kasa ve banka denetim ve mutabakatlarının sağlanması, alacak denetimlerinin sağlanması, dış

denetim raporlarının değerlendirilmesi, finansal etkinliklerle ilgili kalite standartlarının belirlenmesi, finansal denetim standartlarını belirleme etkinliklerinde anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($p < 0,05$). Ranks tablosundaki mean rank (sıra ortalaması) değerlerine bakıldığında finansal eğitim aldım diyenlerin daha yüksek finansal yönetim etkinliğine sahip oldukları görülmektedir.

3. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmanın genel olarak sonuçlarına bakıldığında; araştırmaya katılan personelin %83,1'nin finansal yönetim konusunda herhangi bir eğitim almamış oldukları görülmektedir. Ankete katılanların %40,0'ı kendini finansal yönetim konusunda yeterli bulurken; %36,9'u kısmen yeterli bulmakta ve %23,1'i de yetersiz bulmaktadır. Bu oranlara bakıldığında; çalışanların çoğunun finansal yönetim konusunda bilgi eksikliklerinin olduğu ve kendilerini finansal yönetim konusunda tam olarak yeterli bulmadıkları tespit edilmiştir. Çalışanların aldığı maaş, yerine getirdiği görevin toplumda kazandırdığı saygınlık, yükselme imkânı, kararlara katılma, sosyal faaliyetler, sahip olunan yetki ve sorumluluk, görevin kişiliğe uygunluğu, çalışmaların üstlerce takdir edilmesi ve genel olarak yapılan işten elde edilen tatmin düzeyi; hem göreve ilişkin özelliklerin yeterlilik düzeylerinde hem de göreve ilişkin özelliklerinin çalışmalarını etkileme şeklinde normal seviyede çıkmıştır. Bu sonuçlara bakıldığında, profesyonel bir yönetim anlayışının yetersiz olduğu kanısına varılabilir. Bu sonuçların normalin üstünde olması beklenmektedir.

Ankete katılan 65 kişiden sadece 11'i (%16,9)'u finansal yönetim etkinlikleri içerisinde sıralanan 48 etkinlikle ilgili olarak finansal eğitim aldıklarını ifade etmişlerdir. Finans fonksiyonu sağlık kurumları açısından dikkat çekici nitelikte önemlidir. Bu fonksiyon, sağlık kurumunun diğer fonksiyonlarını da etkilemekte ve sağlık kurumunun ayakta kalabilmesi, mal/hizmet üretmesi, yatırımları gerçekleştirilmesi, stratejik planlama ve kaynak tahsisi gibi yönetim fonksiyonlarının yürütülmesinde izleyeceği finansal politikalar açısından önemlidir (Akar vd., 2005:335). Bu doğrultuda, sağlık kurumlarında üst yöneticinin ve finans/maliyet departmanlarında çalışan bu kişilerin asgari düzeyde bu alanla ilgili eğitim (sağlık kurumlarında finansal yönetim ve maliyet muhasebesi) almış kişilerden seçilmiş olması gerekmektedir. Verilecek eğitim son-

rasında performanslarının değerlendirilmesi ve bu değerlendirme sonucunda yetersiz kalınan finansal yönetim etkinlikleri belirlenerek bu yetersizlikler üzerine daha yoğun bir eğitim programı düzenlenmelidir. İlgili sağlık kuruluşlarının finansal yönetim dergilerine abonelikleri sağlanmalı ve bu dergilerin takip edilmesi teşvik edilmelidir. Yönetici düzeyinde çalışanların ise en az lisans düzeyinde sağlık yönetimi / sağlık idaresi / sağlık kurumları yönetimi vb. mezunlarından seçilmesine özen gösterilmelidir. Ayrıca sağlık kurumları yönetimi yüksek lisans ve doktora programlarına teşvikleri sağlanmalıdır.

Yapılan bu çalışma ile Kırkkale İli'nde araştırmanın gerçekleştirildiği sağlık kurumlarında yürütülen finansal faaliyetlerle ilgili hastane üst yönetiminin finansal ihtiyaç ve beklentilerinin belirlenmesinde ve bu hastanelerin finansal yönetim politikalarının yönlendirilmesinde bulunan sonuçların katkısı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Akar, Ç. (2002). "Temel Finansal Kavramlar", içinde, Sağlık Kurumlarında Finansal Yönetim, Metin Çoşkun (Ed.), Anadolu Üniversitesi Yayını No:1388, Eskişehir.
- Akar, Ç., Şahin, İ., Gider, Ö., Akca, N. (2005). "Sağlık İşletmelerinde Finansal Yöneticilerin Yeterlilik Düzeylerini Geliştirme İle İlgili Eğitim İhtiyaçları". Sağlık ve Hastane Yönetimi 2. Ulusal Kongresi Bildiriler Kitabı, 28-30 Eylül, Ankara. s:334-343.
- Akar, Ç., Şahin, İ., Gider, Ö., Akca, N. (2003). Sağlık İşletmelerinde Finansal Yönetici Yeterlilikleri. Hacettepe Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Birimi, Ankara.
- Akgüç, Ö. (2013). Finansal Yönetim, Avcıol Basım Yayın, İstanbul.
- Ateş, H. ve Kırılmaz, H. (2011). "Bir Yönetişim Modeli Örneği: Kamu Hastane Birliği". Sakarya Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, 16(2): 215-235.
- Baker, J. ve Baker, R.W. (2009). Health Care Finance: Basic Tools for Nonfinancial Managers, Jones&Bartlett Publishers, USA.
- Berger, S. (2008). Fundamentals of Health Care Financial Management: A Practical Guide to Fiscal Issues and Activities, John Wiley&Sons, USA.
- Cleverley, W.O., Song, P.H., Cleverley, J.O. (2011). Essentials of Health Care Finance, Jones&Bartlett Publishers, USA.

- Ercan, M.K. ve Ban, Ü. (2010). Finansal Yönetim, 6. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Gapenski, L.C. (2007). Health Care Finance: An Introduction to Accounting and Financial Management, AUPHA, USA.
- Gündüz, H.E. (2002). “Sağlık Kurumlarında Maliyet Bilgisi”, içinde, Sağlık Kurumlarında Maliyet Yönetimi, Kerim Banar (Ed.), Anadolu Üniversitesi Yayını No:1414, Eskişehir.
- <http://www.tkhk.gov.tr/TR,28/mali-hizmetler-kurum-baskan-yardimciligi.html>, Erişim tarihi: 25.06.2014
- İnan, N. (2001). Hastanelerde Değişken Maliyetlerin Denetimi ve Seçilmiş Bir Hastanede Örnek Olay Uygulaması. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Marriott, N. ve Mellett, H. (1995). “The Level of Financial Skills of National Health Services Managers”, Financial Accountability&Management, 11(3):271-282.
- Marriott, N. ve Mellett, H. (1996). “Health Care Managers’ Financial Skills: Measurement, Analysis and İmplications”, Accounting Education, 5(1): 61-74.
- Okka, O. (2011). İşletme Finansmanı. Geliştirilmiş 5. Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.